

Sibiu
Nr. 501/O/05.05.2017

Către,
Deținătorii de culturi agricole din jud. Sibiu

INFORMARE
privind melcii fără cochilie și cu cochilie din diverse culturi agricole

1. MELCI FĂRĂ COCHILIE

Melci fără cochilie = limacșii - dăunători polifagi, atacă circa 140 plante gazdă din flora spontană și de cultură.

Limacșii din grădină pot aduce pagube însemnate. Se hrănesc cu frunze, rădăcini, tuberculii sau chiar fructele diverselor plante, în care sapă cavități și galerii.

Atacă preferențial - salata, varza, conopida, tomatele, fasolea, castraveții, morcovii, ștevia.

În culturile de legume se pot întâlni mai multe specii ca: limaxul cenușiu *Agrolimax agreste* (Fig 1), limaxul brun - *Deroceras reticulatus* (Fig. 2), limaxul negru - *Limax cinereo-niger* (Fig. 3), limaxul de grădină - *Arion hortensis* (Fig. 4), limaxul roșu - *Arion vulgaris* (Fig. 5), limaxul mare - *Limax maximus*, limaxul de depozite - *Limax flavus*.

În general sunt dăunători nocturni, frecvenți în anii cu primăveri și veri umede și răcoroase, se retrag ziua în sol, pentru a se apăra de uscăciune. În timpul deplasării, lasă pe sol o secreție vâscoasă care în contact cu aerul, devine pergamentoasă, simptom după care atacul poate fi depistat și în lipsa dăunătorului.

În condițiile climatice specifice țării noastre, limacșii pot avea 2-3 generații pe an.

Sunt extrem de sensibili la medii uscate (ziua, larvele și adulții se retrag în straturile de la suprafața solului, în zone umede și umbrite). În zilele cu umiditate crescută și cer noros, limacșii pot apărea pe plante chiar și-n timpul zilei.

Printre prădătorii melcilor se numără: aricii, șobolanii, broaștele, șopârlele, șerpii, unele păsări și mamifere (ariciul, cârțița).



Fig.1



Fig. 2



Fig. 3



Fig. 4



Fig.5

LIMAXUL ROȘU - *Arion vulgaris* (fig.5)

Lungimea corpului: (60)80-120(180) mm, adulții pot ajunge la o greutate a corpului de 5-15 grame.

Aspectul corpului: adulții au colorit variabil, uniform, adeseori brun-roșcat, roșu-cărămiziu, gri-marونی, marونی, brun închis, portocaliu aprins.

Piciorul este uniform albicios dedesubt, fără dungi sau linii de culoare mai închisă, pe flancurile inferioare, prezintă dungi verticale alternante negre și roșiatice (uneori portocalii, gălbui sau cenușii).

Hrana - specie polifagă care se hrănește în principal cu frunzele și semințele plantelor cultivate, mai rar cu fragmentele vegetale ale speciilor spontane, consumă de asemenea și materii vegetale în descompunere și leșuri ale organismelor animale (uneori exemplare din aceeași specie).

În perioadele de repaos, își contractă corpul în formă de clopot; foarte tolerantă la schimbările de mediu (temperaturi scăzute de până la -2°C, o rată ridicată a evaporării, expunerea la poluarea chimică a mediului).

Este o specie foarte mobilă, parcurgând circa 5-9 m/h. Ciclul evolutiv este anual, dar au fost observate și exemplare adulte care traversează iarna, în iernile blânde, exemplarele tinere reușesc să supraviețuiască adăpostindu-se în grămezile de compost, adânciturile din sol. Reproducerea are loc în perioada iulie-septembrie, Imediat după depunere, a ouălor adulții mor, exemplarele tinere eclozează în martie-aprilie, ajungând foarte repede la maturitate (iunie-iulie). Mecanisme de apărare- când este deranjat își contractă corpul.

Este o specie extrem de invazivă, provocând pagube mari la culturile de salată, morcov, varză, ridichi, castravete, dovlecel, fasole, cartof, la culturile de cereale, sfeclă roșie.

LIMAXUL CENUȘIU – *Agrolimax agreste* L. (Fig.1)

Specie polifagă, atacă semințele în germinare, frunzele (salata, varza), rădăcinile (morcov, pătrunjel, păstârnac), inflorescențele și fructele (căpșuni,...).

Este un melc foarte vorace, preferențial localizându-se pe frunze la care distruge țesuturile dintre nervuri. Atacă în vetre bine delimitate cu aspect de pășunat. Preferă plantele tinere, cu țesuturi turgescențe, cauzând importante pagube primăvara, la scurtă vreme după înființarea culturilor. Consumă și semințele în germinare.

La nivel aerian distruge frunzele din care nu rămân intacte decât nervurile. La varză, după formarea căpățânii, larvele și adulții pătrund printre frunze, cauzând gelificarea țesuturilor și reducerea valorii lor comerciale.

La culturile de rădăcinoase (morcov, pătrunjel) rod cavități profunde umede, zone în care secundar, se instalează bacterii și ciuperci saprofite care determină putrezirea acestora.

Descriere - iernează în stadiul de ou, depus în sol la adâncimea de 2- 4 cm.

Larva – de culoare cenușie, asemănătoare cu adulții, de talie mai redusă, apar în lunile aprilie-mai (la o temperatură de 8-10°C).

Adultul poate atinge la maturitate 30-40 mm. lungime. Corpul lunguiet, îngustat posterior, asemenea unui picior muscular, colorat în galben-albicios până la cafeniu-deschis, este brăzdat de numeroase dungi și/sau pete negricioase. În urma lui rămâne o dără de mucus alb, lipicios. În zona capului sunt prezente două perechi de ‘tentacule’, cele superioare prezintă în zona apicală organul văzului, iar cele inferioare au un rol predominant tactil.

2. MELCII CU COCHILIE



Melcul de livadă - sau *Helix pomatia* este numit și „Melcul de Burgundia”.

Este o specie răspândită în toată Europa inclusiv și la noi în țară.

Trăiește în livezi, păduri, grădini, podgorii. Se hrănește în mod preferențial cu urzici, brusturi, varză, ștevie, salată, cartofi.

Încălzirea atmosferică favorizează existența din belșug a hranei melcilor de livadă pe de o parte, dar pe de alta parte poate provoca și moartea lor, prin deshidratare datorită lipsei de apă.

Ploaia poate fi un alt dușman dacă este abundentă și de lungă durată.

Descriere - Melcul are o cochilie mare cu vârful conic, pe cochilie sunt benzi de culoare maro și albe.

În sezonul rece melcii se retrag în pământ și își acoperă gura cochiliei cu un capac calcaros, rezistent, care îi protejează pe durata iernii. Acest capac mai este folosit de melci și atunci când temperatura este ridicată sau seceta devine insuportabilă.

Melcii stau într-o stare de hibernare până în momentul când vremea este prielnică pentru a ieși la mâncare sau când începe ploaia.

Se deplasează cu ajutorul piciorului pe orice suprafață terestră, fiind ajutat de mucusul care îl secreta și care îi protejează corpul. Capul melcului este bine diferențiat de corp și este prevăzut cu două perechi de tentacule și gură.

Ochii melcilor se găsesc în vârful primei perechi de tentacule (cele mari), au un văz slab. Simțul tactil, pipăitul, este format din celulele tactile și tentacule.

După împerechere melcul depune ouăle (20-60 ouă) în luna iunie și iulie, într-o scobitură făcută de el în pământ, cu ajutorul piciorului și a cochiliei.

Puii de melc vor ieși din ouă după 14 - 35 de zile în funcție de temperatura solului. Până la ieșirea puilor la suprafață acestea consumă pământul din jurul cuibului.

COMBATERE

1. MĂSURI AGROFITOTEHNICE:

- efectuarea de arături adânci de toamnă pentru scoaterea la suprafața solului a ouălor;
- respectarea tehnologiilor de cultură (densitatea prea mare de plante pe unitatea de suprafață creează condiții favorabile pentru dezvoltarea limacșilor);
- prelucrarea repetată a solului și administrarea de îngrășăminte minerale complexe pentru a grăbi maturizarea plantelor;
- recoltarea melcilor de pe plante și sol;

2. MĂSURI CHIMICE- Aplicarea produselor de protecție a plantelor omologate. Se pot utiliza la plantare sau în timpul vegetației prin împrăștiere uniformă la suprafața solului, în benzi corespunzătoare rândurilor de plante, sau sub formă de mici cantități de granule, din loc în loc, cu respectarea dozei la hectar.